

POROČILO O UPORABI SPLETNE PLATFORME OPIN.ME (4. 4.– 3. 5. 2020) IN KLJUČNA SPOROČILA MLADIH PARLAMENTARCEV

»MOJA POKLICNA PRIHODNOST«

Izbrana tema Otroškega parlamenta v šolskem letu 2019/2020 je Moja poklicna prihodnost. Mladi parlamentarci so se o njej pogovarjali od začetka šolskega leta, nekateri so se srečali tudi že na občinskih in medobčinskih parlamentih. Regijskih otroških parlamentov in nacionalnega otroškega parlamenta, ki je bil načrtovan za 6. aprila 2020, pa zaradi epidemije COVID-19 ni bilo več mogoče organizirati.

Z namenom, da vsi pogovori otrok in prizadevanja njihovih mentorjev ne bi bila spregledana ter da bi temo nekako zaključili za letošnje šolsko leto (nadaljuje se namreč tudi v prihodnjem šolskem letu 2020/2021), smo se odločili uporabiti spletno platformo OPIN.ME. To je platforma, ki omogoča e-participacijo in je bila razvita v tujini, lahko pa jo uporabljamo tudi v Sloveniji in slovenskem jeziku. Vsebinsko s 4 podtemami (Moj poklic: skrbi, pričakovanja, znanja in veščine; Poti do mojega poklica; Poklici sedanjosti in poklici prihodnosti; Slovenija, Evropa, svet – pozitivno, negativno, zanimivo) znotraj naslovne teme Moja poklicna prihodnost, so mladi parlamentarci lahko komentirali in podajali svoja mnenja od 4. aprila do 3. maja 2020. Z odzivom smo bili zelo zadovoljni, prejeli smo več kot 100 komentarjev in razmišljanj o poklicni prihodnosti. Največ komentarjev je prejela prva podtema Moj poklic: skrbi, pričakovanja, znanja in veščine, najmanj pa zadnja Slovenija, Evropa, svet – pozitivno, negativno, zanimivo.

Kot podporne aktivnosti uporabe spletne platforme OPIN.ME so bile objave razmišljanj o poklicih na Facebook profilu spletnega časopisa za otroke Časoris, najava aktivnosti v Izodromu in kasneje tudi kratko poročilo ter sodelovanje mladih v radijski oddaji Hudo! Velika zahvala pa velja mentorjem programa, ki so bili v stikih z učenci in so jih motivirali za drugačen način izvedbe Otroškega parlamenta. Ko sedaj gledamo nazaj, menimo, da sta za uspešnost novosti, kot je spletna platforma OPIN.ME, ključnega pomena promocija in motivacija.

V nadaljevanju podajamo ključna sporočila, zapisana na platformi, ki se nanašajo na 4 podteme.

MOJ POKLIC: SKRBI, PRIČAKOVANJA, ZNANJA IN VEŠČINE

Mladi so o poklicih največkrat izrazili naslednje skrbi:

- Ali bodo poklici, za katere se bodo odločili in izobraževali, po zaključku izobraževanja še potrebni?
- Ali bodo plačila za delo dovolj visoka, da bodo omogočala dostojno življenje?
- Ali bo »kariera« vplivala na osebno življenje in ga omejevala?
- Da bi zaradi spola imel/-a manjše možnosti za službo na zelenem področju.

O poklicih razmišljajo takole:

Velikokrat se nam zdi, da smo premladi, da bi vedeli, kam nas pelje prihodnost. Za mnoge izmed nas je izbira srednje šole in razmišljanje o poklicu težko. Predvsem zaradi tega, ker še ne vemo povsem dobro, kaj si želimo početi v življenju. Le malo izmed nas je takih, ki so že sedaj trdno odločeni, kateri poklic si želijo opravljati. Mladi bi se morali več ukvarjati s tem, kar nas veseli in to razvijati tudi naprej kot poklic. Pomembno je, da si vzamemo dovolj časa za tehten razmislek o izbiri poklica. Čas in nasvet

staršev sta ključna za izbiro poklica! Odločitev za poklic mora temeljiti na lastnih željah, ki so ključ do vrat za uspešno delovanje in uživanje v našem prihodnjem poklicu. Pomembno je, da iščemo svoje talente oziroma področja, na katerih smo dobri, saj je gotovo lažje opravljati poklic, ki nas veseli in ga opravljamo z lahkoto, kot poklic, v katerem sploh nismo dobri in nas ne veseli ter ga opravljamo z muko. Ena od ključnih stvari, s katero se pripraviš na opravljanje poklica je, da si pripravljen na vse ovire, ki bodo zagotovo prišle. Vsaka premagana ovira te utrdi in ti da izkušnjo.

Pri opravljanju poklica je pomembna osebna sreča. Delati pravično, nekoristoljubno in opravljati poklic, ki te veseli - tako lahko vplivamo na svojo osebno srečo in delo opravljamo kar se da dobro. Pomembno je, koliko truda si pripravljen vložiti v to. Odločitev za poklic na podlagi plačila ni najboljša. Denar danes pomeni veliko, ne sme pa odločati o tvojem poklicu. Zavedati se moramo, da denar ni pogoj za srečo niti ne njen nadomestek.

Na izbiro poklica lahko vplivajo tudi mediji in slavne osebnosti. Ne zavedamo se dovolj, da mediji manipulirajo z ljudmi in predstavljajo le prednosti poklicev, kot sta denar in slava. Dobro je, da si izberemo poklic glede na vrednote, ki jih imamo.

Prihodnost je nepredvidljiva. Izobrazba šteje, znanje in izkušnje pa sta še premalo cenjeni vrednoti. Iskanje zaposlitev bo zahtevnejše, ker bodo delodajalci iskali ljudi, ki imajo ideje, so kreativni, iznajdljivi. Zaposlitveni trg bo po čez nekaj let še bolj zahteven in potrebna bodo znanja na več področjih ter prilagodljivost. Vedno več je poklicev, za katere je potrebno pridobiti več znanja in veščin, zahtevajo višjo izobrazbo in nam odpirajo vrata v prihodnost.

Predlogi:

- V zadnji triadi osnovne šole bi morali pogosteje vpeljevati dneve dejavnosti ali obšolske dejavnosti ter predavanja o izbiri srednje šole in različnih poklicev. Razmisliti velja o uvedbi informativnih dni že v 7. in 8. razredu in ne le v 9. razredu. Težava je, da so nam v šoli predstavljeni poklici, ki jih že vsi poznamo npr. frizerka, kuhar, učiteljica... Za tiste bolj zahtevne, posebne poklice, pa skoraj nihče ne ve, čeprav bi si jih marsikdo želel opravljati. Na šolska predavanja bi povabili ljudi iz okolice, ki se ukvarjajo z določenim poklicem, in bi tako učencem predstavili poklice iz izkušenj in prakse.
- Šole naj bolj spodbujajo ustvarjalnost in kreativnost učencev, več naj bo interdisciplinarnega učenja in povezovalnega razmišljanja.
- Vzpostavitev spletne strani, kjer bi učenci anonimno objavljali mnenja o srednjih šolah, dijaških domovih, fakultetah, itd. Problem je v tem, da imamo vedno manj realno sliko o šolah ali poklicih, saj so predstavljeni samo z ene strani in poudarjajo samo prednosti ali pa slabosti, ne omenijo pa vsega, da bi si lahko ustvarili realno sliko in se tako bolje odločili za poklic. Moramo se pozanimati o vseh pozitivnih in negativnih posledicah, ki pridejo skupaj s poklicem.

Ključni sporočili te podteme:

Strategija za uspeh obstaja:
sledi svojim sanjam, pretvori
jih v smisel življenja ter
uporabi v resničnem svetu.

Poklic mora imeti
prihodnost, človek pa vizijo
strast in delavnost.

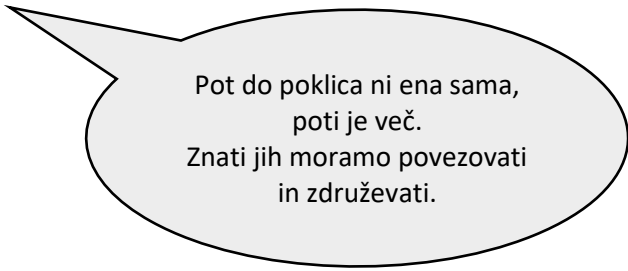
POTI DO MOJEGA POKLICA

Pot do poklica ni ena sama, poti je več. Te poti so lahko različno dolge, ene težje, druge lažje, vendar ne nedosegljive. Od vsakega posameznika je odvisno, katere in koliko si jih bo izbral. Poti moramo znati povezovati in združevati in hkrati ostati na realnih tleh.

Nekatere poti je nujno »prehoditi«, npr. pot formalne izobrazbe. Drugo pot predstavlja neformalna izobrazba. Tretjo pot predstavljajo izkušnje in praktično delo, oboje zelo dragoceno in obojega v programu osnovnega šolanja manjka. Če bi bilo več praktičnega dela, bi se lažje odločili za srednjo šolo in tudi za poklicno prihodnost. Eno od poti predstavlja tudi samospoznavanje, poznavanje svojih kompetenc, ki jih je potrebno krepiti s pomočjo formalne in neformalne izobrazbe.

Ni vedno pomembno, na kateri poti smo, ampak kaj iz nje pridobimo, kako zabavno si jo naredimo in koga »peljemo« s seboj. Tudi skozi življenje pelje pot, ki je - tako kot naša poklicna pot - polna križišč različnih poti.

Ključno sporočilo te podteme:

Pot do poklica ni ena sama,
poti je več.
Znati jih moramo povezovati
in združevati.

POKLICI SEDANJOSTI IN POKLICI PRIHODNOSTI

Poklice, ki jih poznamo danes, moramo ohraniti. Nekateri sedanji poklici so zelo iskani, npr. keramičar, pleskar, mizar, dimnikar, itd. Veliko poklicev imamo za manj vredne, npr. poklic smetarja, čistilke, vodovodarja... Ampak zavedati se pa moramo, da te poklice potrebujemo. Tega se občasno zavemo, kadar pripadniki teh poklicev stavkajo, zbolijo ali jih je premalo.

Vse bolj v veljavo ponovno stopajo tudi obrtniški poklici, ki so velikokrat pozabljeni. Vse več ljudi ceni domače izdelke, edinstvene, narejene ročno - kar se naredi ročno, se ne da narediti s stroji (suha roba, idrijska čipka, izdelovalci pustnih mask, itd.).

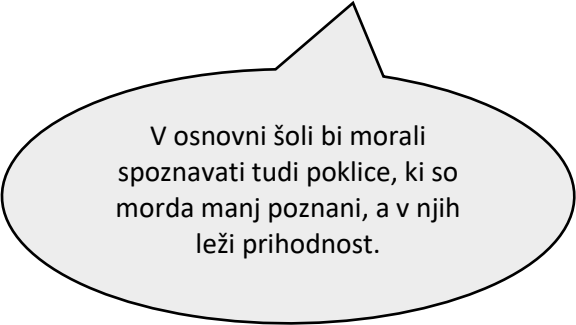
Razvoj in napredek, predvsem tehnološki, pa prinašata nove poklice v prihodnosti. Danes obstajajo številni poklici, za katere pred desetletji nismo niti vedeli. Nekateri poklici se zelo hitro spreminjajo in potrebno bo imeti široka znanja in biti prilagodljiv.

Prihodnost bo nedvomno čas tehnologije in robotov, ki bodo izpodrinili poklice, za katere ni potrebna človeška prisotnost (npr. bankir za virtualne valute, upravljalec drona, strokovnjak za umetno inteligenco...). Odnosi med ljudmi se lahko z uporabo tehnologije »ohladijo«. Ampak, ali obstaja bojazen, da bodo roboti nadomestili človeka? Ne. Poklicev, v katerih je potreben človeški stik in zaznavanje čustev, ne bodo nikoli zamenjali roboti (vzgojitelji, učitelji, psihologi, sodniki, medicinske sestre, zdravniki, itd.).

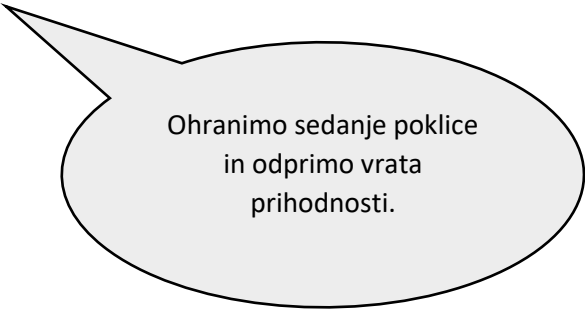
V prihodnosti bodo potrebni naravovarstveni (okoljevarstveni) poklici oz. ljudje, ki jim je mar za naš planet in se s svojimi najboljšimi močmi trudijo obrniti situacijo na pozitivnejšo stran. Razvili se bodo poklici v informatiki, biotehnologiji, farmaciji, medicini (vedno več potreb po odkrivanju novih zdravil, metod zdravljenja in medicinskih posegov, ki bodo ljudem olajšali življenje). Pomembni bodo računalničarji, programerji, astronomi.

V osnovni šoli bi morali spoznavati tudi poklice, ki so morda manj poznani, a v njih leži prihodnost.

Ključni sporočili te podteme:

V osnovni šoli bi morali spoznavati tudi poklice, ki so morda manj poznani, a v njih leži prihodnost.

Ohranimo sedanje poklice in odprimo vrata prihodnosti.

SLOVENIJA, EVROPA, SVET – POZITIVNO, NEGATIVNO, ZANIMIVO

V današnjem svetu nam je ponujenih ogromno možnosti za študij in zaposlovanje. Živimo v dobro razvitem izobraževalnem sistemu, ki nam ponuja veliko možnosti in prinaša veliko prednosti. EU nam omogoča prosto zaposlovanje in opravljanje poklica med državami članicami EU. To je pozitivno, saj lahko poklic zaradi različnih razlogov opravljamo v drugi državi. V okviru EU lahko dosežemo, kar nam je bilo včasih nedosegljivo.

Mobilnost nam omogoča opravljanje poklicev po vsem svetu. S tem pa se pojavlja tudi večja konkurenca, veliko ljudi se preseljuje iz svoje države samo zaradi večjega zaslužka. Pomembno pri tem se zdi zavedanje o ohranjanju narodne zavesti, podpiranju domovine in dela ter truda za ohranitev planeta.

Veliko mladih gre v tujino, ker v Sloveniji ne dobijo tega, kar želijo oz. poklica, za katerega so se izobrazili. Delo v tujini je postalo nekakšen trend, ker so v tujini ljudje za enako delo bolje plačani. Žalostno je, da nam Slovenija omogoča brezplačno izobraževanje, nato pa veliko »izobražencev« državo zapusti in svoje znanje uporablja v korist druge države.

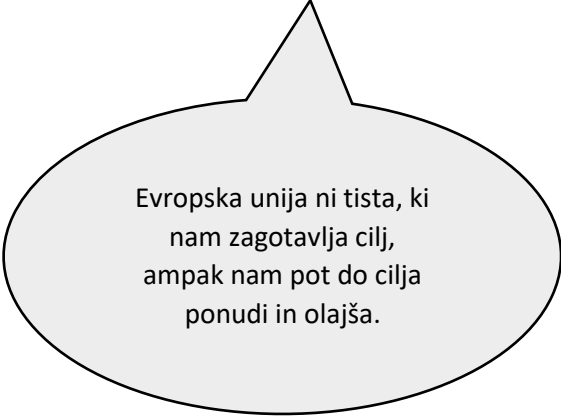
V tujini je več možnosti za zaposlitev, vendar bo morda prej sprejet na delo nekdo, ki je državljan tiste države kot pa ti, ki prideš tja kot tujec. Enako je pri napredovanjih, višanjih plač, itd. In tudi v Sloveniji se dogaja enako. Pri nas je veliko tujcev iz bivše Jugoslavije, ki delajo za minimalne plače, cele dneve, vključno z vikendi. Vzpostaviti bi morali neko enakopravnost, ne glede na to, od kod si.

Za vsakega posameznika bi bilo gotovo najdragocenejše, da bi lahko poklic, ki ga rad opravlja, opravljal v svoji državi. Slovenci smo nadpovprečno dobri v angleščini, ampak če imaš možnost govoriti svoj, materni jezik ob svojem delu in živeti s svojimi bližnjimi, je to neprecenljivo. Študiji v tujini, izmenjave, ekskurzije, ipd. so dobrodošli, saj s tem bogatimo svoje znanje, a lastna država je vseeno

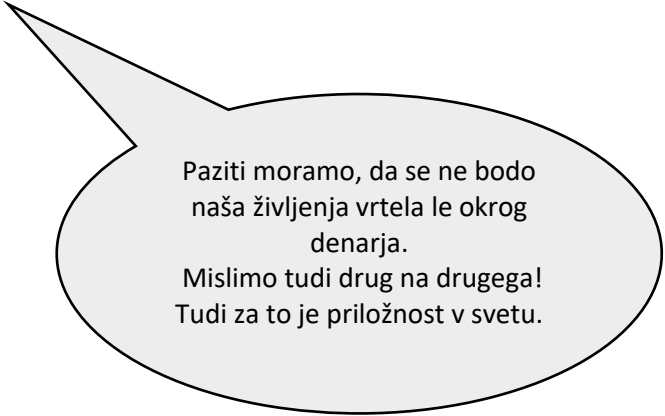
tista, ki ji pripadamo in jo imamo radi. V Sloveniji bi bilo potrebno sprejeti marsikatero ukrepe, da bi tako razmišljali vsi.

V Sloveniji bi morali narediti »bazo«, s pomočjo katere bi se povezali z drugimi učečimi se organizacijami po svetu in bi na takšen način preprečili »beg možganov«. Država Slovenija bi morala tudi več narediti, da bi bila privlačna za slovenske delavce, zagotoviti bi morala pošteno, dostojno plačilo za opravljeno delo.

Ključni sporočili te podteme:

Evropska unija ni tista, ki
nam zagotavlja cilj,
ampak nam pot do cilja
ponudi in olajša.

Paziti moramo, da se ne bodo
naša življenja vrtela le okrog
denarja.
Mislimo tudi drug na drugega!
Tudi za to je priložnost v svetu.